

ВДОСКОНАЛЕННЯ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

ШИШКАЛОВА Н.Ю.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна

Ринкові реформи, що спричинили значні соціально-економічні зміни, і зокрема реформи системи освіти, істотно змінили життя українських вузів: у жорстку конкурентну боротьбу за бажаний вуз і напрям підготовки вступають тепер не тільки абітурієнти, також відбувається конкурентна боротьба між вузами – боротьба за абітурієнта. Наявність ринку освітніх послуг, жорстка конкуренція, демографічні зміни, що спричинили у тому числі перевищення пропозиції послуг над попитом, необхідність самостійно вишукувати фінансові ресурси задля забезпечення основної діяльності, необхідність інтеграції у світовий освітній простір, зміни до нормативної регламентації всіх процесів у закладах вищої освіти (дала ЗВО), зростання вимог роботодавців до випускника тощо. Перелічені фактори накладають свій відбиток на внутрішнє середовище освітньої організації, висвічуючи проблеми, з якими раніше не стикався менеджмент українських вишів.

В зв'язку з періодичним введенням в дію нових освітніх стандартів, впровадженням сучасних освітніх програм, що приводить до розширення спектру методичного забезпечення і методичного супроводження навчального процесу, появляється функціональна різноманітність в діяльності методичних підрозділів, які по суті, беруть на себе функції по реалізації інноваційних процесів.

Процес втілення інновацій у всі сфери діяльності закладів вищої освіти вимагає нових підходів в організації навчально-методичної роботи. Організація і якість навчального процесу базуються на навчально-методичних комплексах дисциплін, а стрімкий темп і масштаб змін в системі освіти ставить все нові актуальні задачі перед методичними структурами ЗОВ.

Методична робота науково-педагогічних працівників набуває особливої значущості і потребує вдосконалення викладання фахових дисциплін, підвищення рівня методичної роботи як кожного викладача, так і всіх підрозділів ЗВО.

Можна виділити наступні проблеми по методичній роботі на різних рівнях закладів вищої освіти:

- значне навантаження при звітності та перевітках різного рівня;

– відповідальні за методичну роботу в різних підрозділах ЗОВ перевантажені поточними задачами організації і контролю навчальної роботи, що відволікає їх від навчальної і наукової діяльності;

– необхідність постійного вдосконалення в умовах частих змін нормативної документації, що регламентує всі процеси навчального закладу;

– має місце недостатня мотивація викладачів до виконання різних видів методичної діяльності в умовах реалізації інноваційних методичних задач по підвищенню своєї кваліфікації;

– незважаючи на значні об'єми роботи, відчувається брак працівників з методичної роботи, їх кількість далека від оптимальної.

Для підвищення зацікавленості всіх учасників цього процесу (відповідальних за методичну роботу кафедр, інститутів, комісій тощо) виникає потреба створення системи стимулювання таких категорій працівників. До найбільш ефективних заходів можна віднести наступні:

– організація та проведення щорічного Конкурсу підручників, навчальних посібників, методичних рекомендацій і одноразові заохочення переможцям конкурсу за найкращу науково-методичну розробку;

– організація і проведення навчальних спеціалізованих семінарів серед співробітників;

– представлення кращих авторських навчальних і методичних розробок на конференціях ЗВО, публікація матеріалів в збірниках фахових публікацій;

– збільшення балів відповідальним за методичну роботу кафедр за підсумками рейтингового аналізу;

Жодному підрозділу, який займається навчально-методичною роботою, не під силу забезпечити ЗВО повним комплексом усієї необхідної методичної та нормативної документації. Безумовно, йдеться про максимальне залучення професорсько-викладацького складу до цього виду діяльності. Важливими завданнями методичної служби є обмін інформацією із зовнішнім середовищем та моніторинг педагогічної діяльності викладачів, що є одним із найбільш важливих у методичній роботі, дозволяє уявити чітку картину професійної майстерності як кожного викладача, так і всього педагогічного колективу. Вичерпне уявлення про рівень педагогічної діяльності викладачів є основою успішного планування методичної роботи, ліквідації саме тих професійних недоліків, які є у педагогічних працівників.

Комплексна система стимулювання методичної роботи дозволить розширити перелік напрямків застосування трудових зусиль співробітників, підвищити зацікавленість професорсько-викладацького складу у навчально-методичній та науково-методичній діяльності, підвищити ефективність методичної роботи у ЗВО, оптимізувати роботу методичних підрозділів.